

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA
NACIONALNI KATEHETSKI URED

AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

„Da vaša radost bude potpuna”

(/v 15,11)

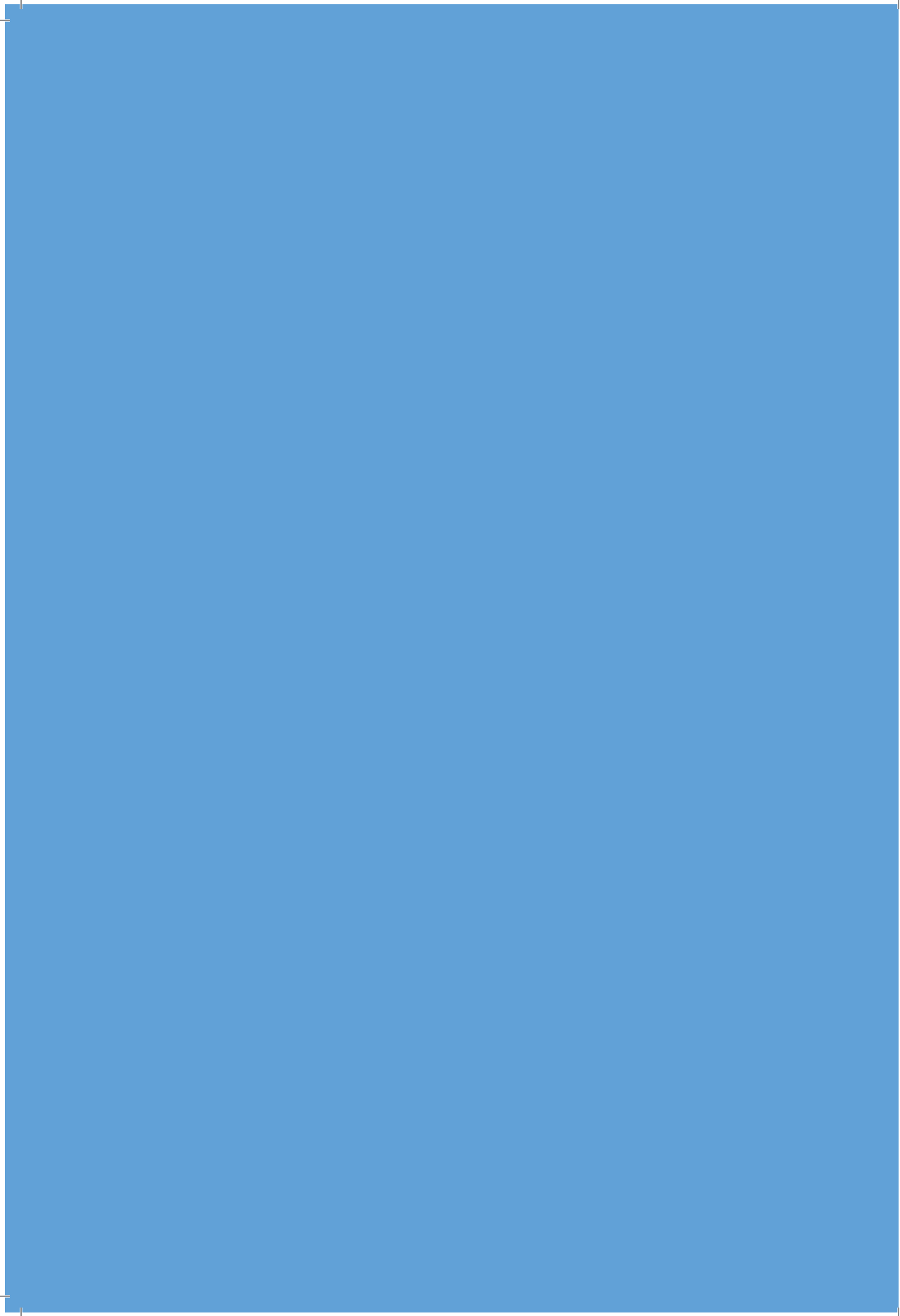
O RADOSTI UČENJA I POUČAVANJA

**Katehetska zimska škola
za vjeroučitelje osnovnih škola**

9.-10. siječnja 2017.

NADBISKUPIJSKI PASTORALNI INSTITUT
OSNOVNA ŠKOLA MIROSLAVA KRLEŽE

Zagreb, Kaptol

„Upravo katehezom, kao jednom od svojih glavnih zadaća, Crkva, vođena Duhom Svetim, pospješuje sve dublju istinu o Bogu i čovjeku, odnosno služi uvođenju u puninu života (usp. Iv 10,10). Time je ona u službi navještaja istine i nade za sve ljude, što je izvor cjelovite životne radosti, na tragu upućivanja u temeljni sadržaj Kristova navještaja: To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11)“.

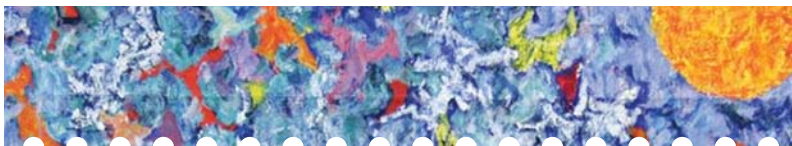
(Hrvatska biskupska konferencija – Vijeće za katehizaciju i novu evangelizaciju, *Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima. Radni dokument, Uvodne napomene, Zagreb, listopad 2016., str. 6.*)

PROGRAM

9. SIJEČNJA 2017. (PONEDJELJAK)

- 9,00 – 9,15** Molitva
- 9,15 – 9,45** Pozdravna riječ/Uvod u rad Škole
- 9,45 – 10,30** **Poimanje radosti u otačkoj teologiji kao temelj naviještanju Riječi,**
izv. prof. dr. sc. Ivan BODROŽIĆ
- 10,30 – 11,00** Odmor
- 11,00 – 11,45** **Eudaimonia obrazovanja,**
doc. dr. sc. Zvonimir KOMAR
- 11,45 – 12,30** *Tematska rasprava*
- 12,30 – 15,00** Odmor
- 15,00 – 16,30** **Rad u skupinama**
- 16,30 – 17,00** Odmor
- 17,00 – 17,30** „Radosna vijest“. O misijskom djelovanju Crkve.
Susret s Papinskim misijskim djelima u
Hrvatskoj
- 18,00** Selma Lagerlöf/ Damir Mađarić
Legende o Kristu
Glume: Kristina Fančović i Srđan Kovačević
Režija: Damir Mađarić
Dječje kazalište Branka Mihaljevića, Osijek

10. SIJEČNJA 2017. (UTORAK)

- 8,00** **Euharistijsko slavlje**, predvodi:
mons. Đuro HRANIĆ, nadbiskup đakovačko-osječki,
predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju i novu
evangelizaciju
- 9,15 – 9,35** **„Da vaša radost bude potpuna“.**
Uvodno izlaganje o radnom dokumentu HBK,
izv. prof. dr. sc. Ivica Pažin
- 9,35 – 11,00** **Okrugli stol o radnom dokumentu HBK**
„Da vaša radost bude potpuna“
Sudjeluju:
 - vlč. mr. Pavao Gospodnetić, viši savjetnik pri NKU
HBK za župnu katehezu,
 - Marina Školka, vjeroučiteljica
 - Tomislav Tomasić, viši savjetnik za vjeronauk u
Agenciji za odgoj i obrazovanje
- 11,00 – 11,30** Odmor
- 11,30 – 13,00** **Rad u skupinama**
- 13,00 – 15,00** Odmor
- 15,00 – 16,30** **Rad u skupinama**
- 16,30 – 17,00** Odmor
- 17,00** Okrugli stol/Završna rasprava

RADIONICE

Radost divni dar Božanstva. O motivaciji i drugim nadahnućima u vjeronauku u školi

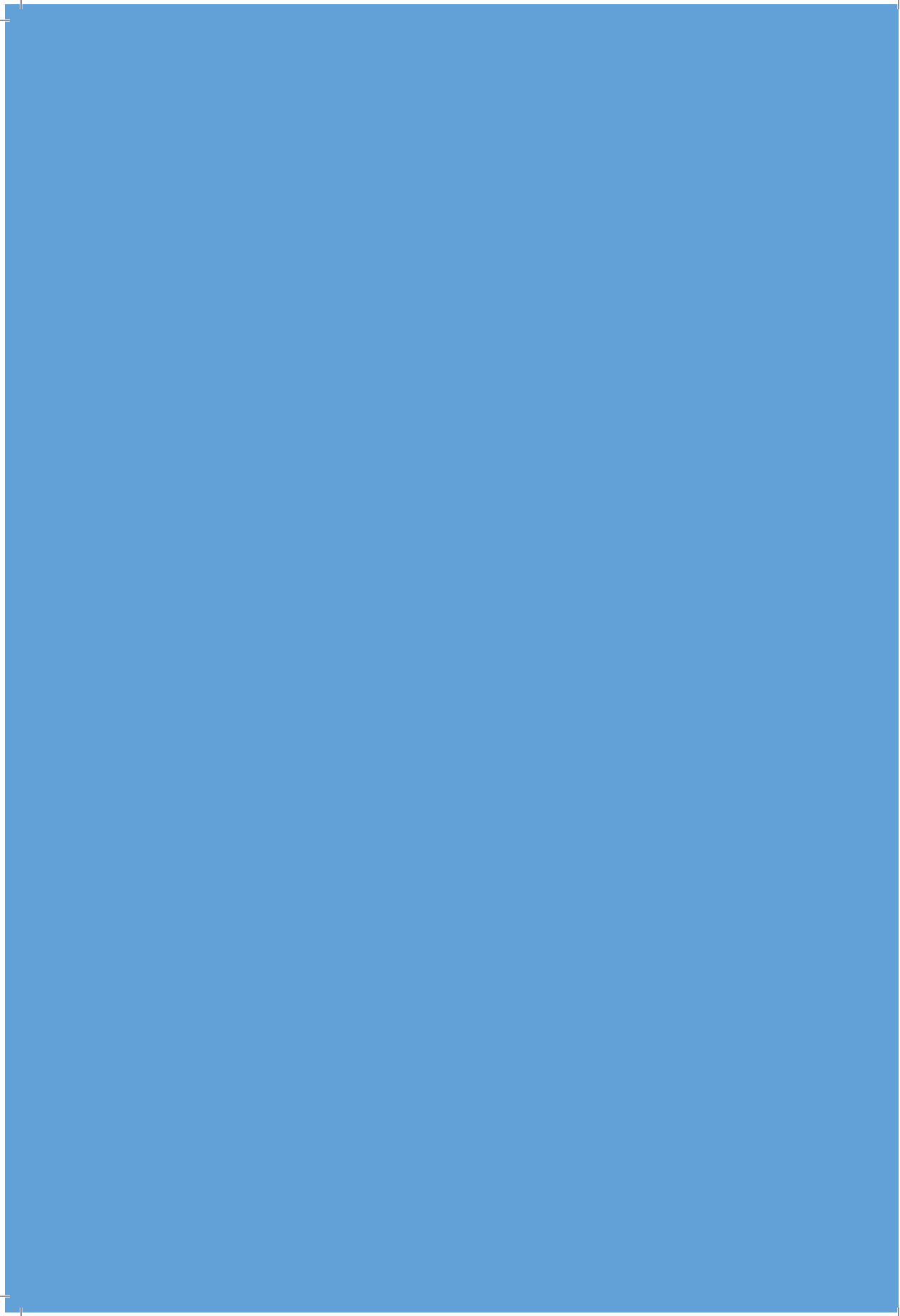
Viktorija Kren Futač, Mišela Klobučar Nosić, Karolina Hrastović, Tamara Mužanić

„U novosti života“ (Rim 6,14). Ratio i emotio u procesu učenja

Gordana Brkanac, Ivica Josipović, Đurđica Friš, Dubravka Štimac Tomaš

Snažiti moguće – njegovati znatiželju. Radost kao temelj učenja kod djece s teškoćama u razvoju

Tamara Herjavec Habek i Ivana Peček, Dijana Stanić, Slavenka Barada, Marica Matešić i Kristina Kramarić

UVOD

NOVO SVJETLO KOJE SE RAĐA IZ SUSRETA S BOGOM ŽIVIM

UVOD

U prvoj godini svoga pontifikata, papa Franjo, svjestan da vjera dolazi iz slušanja i gledanja, otkriva nam pomalo zaboravljenu istinu o vjeri koju se može, riječima Augustina, „dotaknuti svojim srcem” (*Lumen fidei*, br. 31.). Uronjen u te misli, papa nastavlja: „Za prenošenje nekog čisto doktrinarnog sadržaja, ideje, možda bi bila dovoljna knjiga ili ponavljanje neke usmene poruke. No ono što se priopćuje u Crkvi, ono što se prenosi u njezinoj živoj tradiciji, jest novo svjetlo koje se rađa iz susreta s Bogom živim, sa svjetlom koje dotiče osobu u dubini njezina bića, u srcu, uključujući njezin um, njezinu volju i osjećajnost, ostvarujući je živim odnosima u zajedništvu s Bogom i drugima” (*Lumen fidei*, br. 40.).

Želeći iznova otkriti to svjetlo vjere u vremenu u kojemu se nalazi, Hrvatska biskupska konferencija je uputila svojim vjernicima, najprije njima, radni dokument pod naslovom *Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima*. Radni dokument je na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije (11.-13. listopada 2016.) prihvaćen kao tekst koji je dan u javnu raspravu do kraja kolovoza 2017. Želja je, naime, biskupa, već u ovoj fazi, pozvati sve vjernike da u ljubavi prema Crkvi, čitajući dokument, otkriju svoje vlastito mjesto te svoju vlastitu odgovornost za stvaranje novoga lica i novoga duha života naše Crkve i naših župnih zajednica. Premda duboko shvaćajući i vjerujući da je Crkva više nego što smo svi mi, da je ona Tijelo Kristovo, Narod Božji, ipak su naši biskupi poželjeli o toj Crkvi, o njezinome temeljnom poslanju - naviještanju Riječi Božje, razgovarati sa svojim vjernicima, *sjesti* s njima – uzeti za njih vremena te zajedno razmišljati o dubokim tajnama naše vjere kao i o mogućnostima njezina prenošenja u novim okolnostima.

Potreba za ovakvim Dokumentom i više je nego poželjna. Unatoč mnogim dokumentima koji su posljednjih godina na različite načine kao sadržaj svojih redaka imale i katehetsko djelovanje Crkve na našim prostorima, činjenica je da od 1983. godine, od dokumenta *Radosno naviještanje Evanđelja i odgoj u vjeri*, ne postoji hrvatski katehetski dokument ili direktorij. Uz to treba naglasiti da se u posljednjih dvadeset i pet godina Crkva izuzetno zauzela u ustroju, promociji te sadržajnom bogatstvu katoličkoga vjeronauka u školi i vjerskoga odgoja u predškolskim ustanovama, dok se župnoj katehezi, točnije župnoj zajednici, osim dokumentom *Župna kateheza u obnovi župne zajednice* (2000.), nažalost nije posvetila dovoljna pozornost. Nužni poziv nastajanja ovakvog Dokumenta nalazi svoj izvor u novonastalim okolnostima u kojima se nalazi naša Crkva, ali i stalnim traženjima novih putova kateheze u kontekstu često zazivane i spominjane nove evangelizacije i na razini opće Crkve. U tom smislu, imajući pred očima kompleksnost pitanja kateheze i nove evangelizacije, u zajedništvu promišljanja društva i Crkve, kateheze i liturgije, župne zajednice i župne kateheze, vjeronauka u školi i župne kateheze, smijemo ovdje izreći cilj ovoga Dokumenta, citirajući Benedikta XVI., papu u miru, čiji tekst donosimo i u Dokumentu: „Važno je podsjetiti da je najveće djelo ljubavi upravo evangelizacija, odnosno posluživanje riječi. Nema većega dobročinstva, pa tako ni čina milosrđa, koji se može iskazati bližnjemu od lomljenja kruha Božje riječi, od toga da ga se učini dionikom Radosne vijesti evanđelja, da ga se uvede u odnos s Bogom: evangelizacija je najviša i najcjelovitija promocija osobe”.

O SADRŽAJNIM NAGLASCIMA DOKUMENTA

Pet različitih poglavlja predloženoga Dokumenta u središtu svojih razmišljanja uvijek i najprije imaju župnu katehezu koja je, sukladno naglascima pojedinih poglavlja, iznova poprimala različita obilježja i karakteristike te je već i na taj način artikulirana njezina širina i njezino značenje za život konkretne župne zajednice, ali i pojedinca. Tako je temeljna misao prvoga poglavlja pod nazivom *Katehetska zadaća Crkve u promijenjenim okolnostima* da je „kateheza u cjelokupnoj razgranatosti djelo cijele Crkve, odnosno cijele župne zajednice

UVOD

s naglaskom na katehezi zajednice". Evanđeosko razlučivanje koje se u tom smislu stavlja kao paradigma, služi analiziranju takozvanih kulturalnih i društvenih scenarija kojima se u Dokumentu ne pristupa pobliže, a koji nam daje za pravo već u ovom poglavlju izražavati misli i o evangelizacijskom djelovanju Crkve unutar društva u kontekstu vjeronauka u školi. Naglašavajući ljepotu činjenice „biti dotaknut Evanđeljem”, kao i pozivom da nema mjesta pesimizmu, ovo poglavlje želi ukazati na potrebu „jačanja životne radosti obnovljenim navještajem”.

Kako se to može činiti, Dokument pojašnjava u drugom poglavlju pod nazivom *Evangelizacija i kateheza u službi spasenjskoga susreta s Kristom*. Kratko pojašnjavajući pojmove kateheze i nove evangelizacije te njihova razvoja u posljednjih nekoliko desetljeća, župna se kateheza najprije želi tumačiti kao „odgojni put, odnosno uvođenje u život po vjeri u kršćanskoj zajednici”. Naglašavajući crkvenost katehetskoga čina, želja je bila pisati tako da do izražaja dođe „novi lik Kristova vjernika i člana Crkve, vjernika koji će poznavati i ljubiti Krista, s osjećajem odgovornosti za poslanje u življenju i širenju njegova djela”. Tako razmišljajući poseban je naglasak dan kristološkom i soteriološkom aspektu kateheze. Put kao sintagma u ovom poglavlju htjela je, među ostalim, iznova posvijestiti važnost katekumenskoga načina pristupa katehetskom radu u konkretnim župnim zajednicama, ne zaboravljajući pri tom i njezinu, odnosno njegovu mistagošku dimenziju. Imajući pred očima misao Pape Franje koji naglašava: „Radosna se evangelizacija pretače u ljepotu u liturgiji, kao sastavni dio naše brige da širimo dobro, Crkva evangelizira i sama je evangelizirana ljepotom liturgije, koja je ujedno i proslava evangelizacijskog djelovanja i izvor novog poticaja na sebedarje”, u ovom poglavlju je naglašeno i nekoliko važnih dimenzija dubokoga veza između liturgije i kateheze.

Sljedeće, treće poglavlje *Komu je namijenjena kateheza? Od odraslih do djece i mladih* nudi one sadržajne naglaske koji žele najprije odrasle, često nazivane kao primarne naslovnike kateheze, a u stvarnosti ostaju sekundarni adresati našega djelovanja, staviti na ono mjesto odgoja u vjeri koje im i pripada. Ne samo zbog toga, ali najprije zbog toga, ovo poglavlje na različitim mjestima donosi one modele katehetskoga rada u župnim zajednicama koji se pozivaju na dokument *Župna kateheza u obnovi župne zajednice* a odnose se na rad u živim vjerničkim krugovima, odnosno manjim bazičnim zajednicama. Posebno se u tom smislu navode: obitelj i obitelj-

ska zajednica, evangelizacijska zajednica „prema predvorju bogotražitelja”, zajednica kulture duha, zajednica za političko promišljanje i djelovanje. Pri tome nije zaboravljena niti socijalna dimenzija kateheze, odnosno diakonijski njezin aspekt, kao što nisu zaboravljeni drugi naslovnici: djeca rane i predškolske dobi, djeca i mladi te osobe s teškoćama u razvoju. Sve to, na određeni način, prati misao o misionarskom djelovanju Crkve te o istinskom župnom zajedništvu kao temeljnom preduvjetu za bilo kakve kvalitetne katehetske pomake.

Kao niti drugi katehetski dokumenti tako ni ovaj nije mogao izbjeći pitanje metodologije katehetskoga rada. Posebno ne zbog toga što se činilo potrebnim još jednom progovoriti o vrijednosti već prije petnaestak godina predložene metode *celebratio catehetica*. Sadržaj je to četvrtoga poglavlja ovoga Dokumenta. Imajući stalno u vidu odnos sadržaja i metode, ovo poglavlje pokušava potaknuti katehete i svećenike na stalnu izobrazbu i u onim područjima koji njima nisu uvijek sastavni dio obrazovanja (psihologija i druge grane pedagogije). Nadalje, neizravno aludirajući na još uvijek postojeću „katekizamsku metodu” u sustavu katehetskoga rada, pri čemu je Crkva, odnosno njezin službenik postavljao pitanja, a katehizand govorom Crkve odgovarao na njih, u ovom Dokumentu se uspijeva ostati na tragu metode pitanja i odgovora, no pitanja postavljaju oni koje se želi odgojiti u vjeri, a odgovore daje kateheta osluškujući pitanja i traženja onih koji su na putu otkrivanja Boga. U tom smislu posebno mjesto u ovom poglavlju zauzima i razmišljanje o „pastoralu, odnosno katehezi inteligencije”. Prisutnost, suputništvo, osluškiivanje koje se traži u preobrazbi metodološkoga rada odgajatelja u vjeri, naslonjeno je na Božju, odnosno Isusovu pedagogiju. Vodeći ipak računa da nijedna metodologija nije snažna koliko i svjedočka dimenzija katehete, uključujući pri tom i njegovu medijsku kompetenciju, ponavljajući riječi svetoga pape Ivana Pavla II. želja je Dokumenta zacrtati šarolikost metodološkoga puta: „Postoji kušnja koja uvijek prijete svakom duhovnom putu i samom pastoralnom djelovanju da se misli kako rezultati ovise o našoj sposobnosti da nešto učinimo ili planiramo. Sigurno je da Bog od nas traži stvarnu suradnju s njegovom milošću te nas dakle poziva da u svojem služenju zbog Kraljevstva uložimo sve svoje zalihe uma i djelovanja. No, teško nama ako zaboravimo da bez Krista ne možemo učiniti ništa”.

Da bi se sve ovo spomenuto, ali još više u Dokumentu napisano, moglo ostvarivati potrebna je *Organizacija i usklađivanje navještaja i kateheze na svim crkvenim razinama*. Naziv

je to i sadržaj petoga i posljednjega poglavlja Dokumenta. U tom su poglavlju obuhvaćene najodgovornije osobe: biskupi, svećenici, katehete i vjeroučitelji (najprije kroz prizmu njihova ekleziološkoga „statusa“) kao i poziv na otvorenost sudjelovanja i aktivni angažman stručnjaka teologa različitih teoloških disciplina. I tu će se još jednom pokušati naglasiti da je katehetsko djelovanje Crkve zadaća svih koji, svatko sa svojom karizmom, može pridonijeti širenju Radosne vijesti kojoj je opet cilj „potpuna radost“ svakoga pojedinca.

ZAKLJUČAK

Na kraju ovoga kratkog predstavljanja Dokumenta, htjeli bismo kratko iznijeti osnovne ideje zastupljene u Dokumentu koje su posebno naglašene:

- a) cjeloviti pristup odgoju u vjeri koji sa sobom nosi ideju „umreženosti“ svih katehetskih subjekata, odnosno ideju „odgojnoga saveza“ koji nam omogućuje integralno sagledavanje katehetskoga rada Crkve na našem području. Drugim riječima to znači: sveukupno se katehetsko djelovanje Crkve, neovisno o kojim se područjima radi, shvaća i razumije kao jedinstveni projekt Crkve. To je nužna pretpostavka koja treba voditi intenzivnijem koordiniranju vjeronauka u školi i župne kateheze, obiteljskoga odgoja u vjeri i predškolskoga vjerskog odgoja i drugo;
- b) župna zajednica se (iznova) shvaća kao nositeljica cjelokupnoga katehetskoga djelovanja čime se omogućuje istinsko shvaćanje uloge vjernika laika i njihovih karizmi u životu konkretne župne zajednice;
- c) Hrvatska biskupska konferencija će po prvi puta u zadnjih dvadeset i pet godina iznijeti svoja stajališta o mnogim subjektima katehetskoga rada te dati sintezu njezina djelovanja u novo nastalim okolnostima;
- d) premda u Dokumentu nije bilo moguće govoriti o katehetskoj „hijerarhijskoj strukturi sadržaja“, ipak su i prijedlozi sadržaja našli u Dokumentu svoje mjesto;
- e) Dokument, nadalje, razrađuje te daje konkretne upute za metodu „celebratio catechetica“ kojom se katehet-

sko djelovanje Crkve na određeni način pretvara u slavljenički čin navještaja Riječi;

- f) Dokument, u zaključku svojih promišljanja, točno navodi, a time i daje usmjerenja budućega rada, ona područja kojima će se u okviru svoga rada morati usmjeriti Vijeće za katehizaciju i novu evangelizaciju (riječ je o navodu nastajanja novih dokumenta, odnosno katehetskih priručnika koji će se posvetiti posebno pojedinačnim temama);
- g) Na kraju, čini se, Dokument svojim sadržajem postaje dijelom i u budućnosti potrebnoga dijaloga između teologije i kateheze, odnosno svjedokom je jednoga konkretnog vremena u kojemu naša Crkva teološki misli i katehetski pokušava djelovati.

Kako bi Hrvatska biskupska konferencija učinila Dokument prozračnijim i konkretnijim, nakon svakoga poglavlja je predložila nekoliko osnovnih konkretnih točaka za razmišljanje, točnije za provedbu navedenih sadržaja. To se uvijek nalazi u dijelu *Zaključni poticaji*.

Konačno, jedna od želja Hrvatske biskupske konferencije, pri upućivanju Dokumenta u javnu raspravu, bila je i ta da se svi, posebno vjernici laici, osjete pozvanima ne samo savjetima i komentarima učiniti Dokument boljim, nego daleko više da se osjete suodgovornima u oblikovanju novoga lica i duha naših župnih zajednica. U nadi da će tako doista i biti te vjerujući da će i vjeroučitelji na poseban način tomu pridonijeti, završavamo mislima nadbiskupa Đure Hranića, predsjednika Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju: „Onako kako poslanje Crkve nije vlastita zadaća pojedinca ili pojedinih skupina vjernika, nego zadaća cijele Crkve, tako je i Hrvatska biskupska konferencija odlučila te sve poziva da se svojim promišljanjima i komentarima uključe u doradu ovoga Dokumenta, provjeravajući ga istodobno u pastoralno-katehetskoj praksi. Na taj bi način evangelizacijsko-katehetsko poslanje naše Crkve moglo doživjeti značajniji procvat“ (iz *Predgovora*, str. 4.).

Ivica Pažin, predstojnik NKU HBK

UVOD

VIDJETI NEVIDLJIVO

Radost (lat. *gaudium*, grč. *hara*) je, prema *Općem religijskom leksikonu*, duševno stanje koje se očituje intenzivnijim doživljajem sreće i punine, a posljedica je zadovoljene težnje. Središnja novozavjetna poruka naziva se radosnom viješću. Radosna vijest ispunja najdublju ljudsku težnju. Radost je i jedan od plodova Duha (Gal 5,22).

Apostolska pobudnica pape Ivana Pavla II *Catechesi tradendae* u jednom svom dijelu govori o potrebi kateheze „koja će poučiti mlade i odrasle u našim zajednicama da ostanu dalekovidni i dosljedni u svojoj vjeri, da vedro potvrđuju svoj kršćanski i katolički identitet, da vide nevidljivo” (*Catechesi tradendae*, br. 57.).

Kako u kontekstu jednoga nastavnoga predmeta u školi stvoriti uvjete i pripremiti materijale i poticaje da bi se učenicima omogućilo *vidjeti nevidljivo*? Koliko kao vjeroučitelji uspijevamo u samim učenicima vidjeti ono nevidljivo? Kakav je to neobičan zahtjev u kontekstu vremena i kulture za koju papa Franjo kaže: „U prevladavajućoj kulturi prvo mjesto zauzima ono što je izvanjsko, neposredno, vidljivo, brzo, površno i prolazno. Ono što je stvarno ustupa mjesto prividu” (*Evangelii gaudium*, br. 62.). Ako je ono izvanjsko, neposredno, vidljivo, brzo, površno i prolazno samo privid, kako pomoću toga privida, koji ipak čini svakodnevicu, uputiti učenike prema onome što nije privid, onome što je stvarno? Na koje načine stvoriti uvjete u razrednim odjelima da se hrabro i na primjereni način propituje i traže načini ispunjenja najdubljih težnji učenika?

Prije dvije godine na Katehetskoj smo se zimskoj školi bavili odgojem za mir, a prethodne godine milosrđem kao svojevrsnom gramatikom vjere. U ovo radosno vrijeme liturgijske godine pjevamo *Svim na zemlji, Radujte se narodi, U to vrijeme godišta* i mnoge druge pjesme koje povezuju u svojem sadržaju čovjekovu potrebu za mirom koji je utemeljen u vjeri. Mir utemeljen u vjeri čini kršćane radosnima. Stavljamo tradicijske pjesme i običaje u aktualne životne situacije, unosimo u naše odnose Radost koja sve generacije kršćana čini posebnima i drugačijima od svih ostalih ljudi.

Vjeronauk u školi je jedan trenutak u životima učenika. Koliko uspijevamo taj trenutak učiniti posebnim? Po čemu treba biti poseban?

Opći direktorij za katehezu navodi: „U želji da ljudima govori kao prijateljima, Bog na osobit način očituje svoju pedagogiju prilagođavajući brižnom providnošću svoj govor našim zemaljskim uvjetima. To za katehezu predstavlja nikad završenu zadaću pronalaženja jezika koji će biti sposoban komunicirati riječ Božju i Vjerovanje Crkve, koje je razvoj te Božje riječi, i to u najrazličitijim uvjetima i sa sigurnošću da se to - Božjom milošću - može doista učiniti te da Duh Sveti pritom daruje radost” (*Opći direktorij za katehezu*, br. 146.).

Različitim metodama i oblicima rada, strategijama učenja i poučavanja, vjeroučitelji potiču učenike na propitivanje njihovih težnji, potaknuti *Općim direktorijem za katehezu* primjenjujući i Božju pedagogiju. Vidljivo i mjerljivo raduje učenike zbog svijesti o njihovom vlastitom postignuću, kompetencijama i prihvaćenosti od drugih. Uz sve to, teži i zahtjevniji zadatak vjeronauka i vjeroučitelja je stvoriti uvjete u kojima će se učenik senzibilizirati za ono nevidljivo koje raduje na poseban način, jer je plod Duha.

Predavanjima ove Katehetske zimske škole željeli smo usmjeriti svoja razmišljanja na prošlo i sadašnje, na teološko i pedagoško promatranje radosti učenja i poučavanja. Htjeli bismo da svako izlaganje, pitanje, komentar i prijedlog zagolica naš *ratio* i *emotio*. U pedagoškim radionicama priredili smo zadatke i izazove tako da svatko od sudionika može pronaći nešto primjenjivo za sebe u nekom od ponuđenih načina rada. Nadamo se i da je dovoljno prostora ostalo svakome da svojim razmišljanjima dovršava i upotpunjuje u vlastitoj praksi ono što je vidio i doživio tijekom dva radna dana te da će, potaknut time, svaki sudionik ove Škole nastaviti obnavljati svoj vlastiti navještaj.

Potaknuti pozivom predsjednika Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju, nadbiskupa đakovačko-osječkoga mons. Đure Hranića, u dijelu programa Katehetske zimske škole predstaviti ćemo radni dokument *“Da vaša radost bude potpuna” (Iv 15,11)*. *Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima*, a tijekom okrugloga stola predviđeno je uključivanje sudionika Škole u raspravu o Dokumentu.

Programom ovogodišnje Škole željeli smo dati impulse odluci da ne dopustimo prividu da zaposjedne stvarnost, da dobro otvorenih očiju u stvarnosti vidimo ono nevidljivo koje nije privid te stoga čini radosnim učenje i poučavanje. Riječima navedenoga radnog Dokumenta:

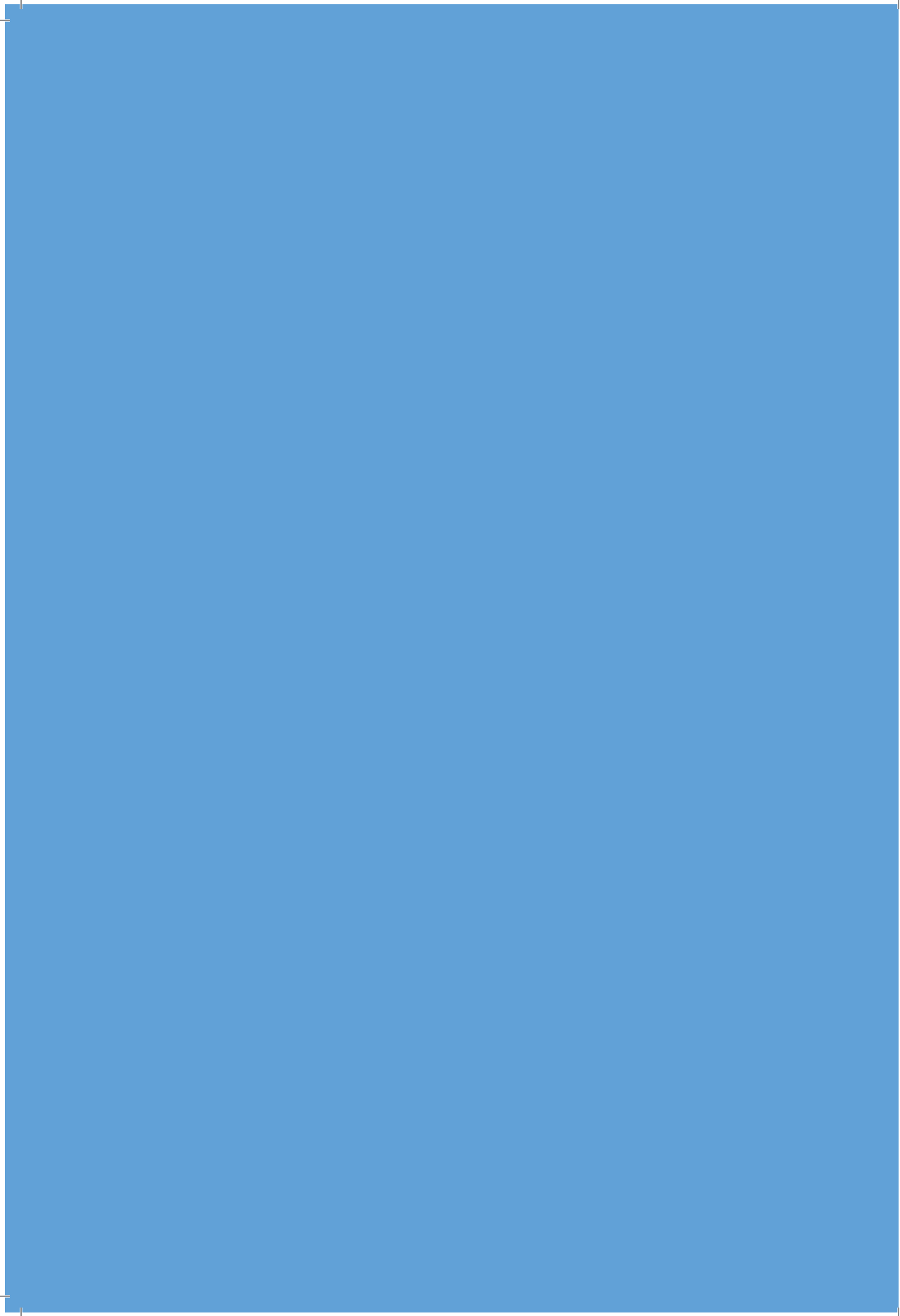
„Dakako, u cjelokupnome djelovanju, a što se želi naglasiti i ovim dokumentom, **treba više doći do izražaja radost koju se može doživjeti jedino u susretu s evanđeljem**, čemu služi i obnovljena kateheza u sklopu nove evangelizacije. Upravo je pospješivanje osobnog susreta s Kristom od presudne važnosti, što predstavlja najveću životnu radost. Upravo takvu radost može se pospješivati samo obnovljenim navještajem.” (*„Da vaša radost bude potpuna” (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima*, br. 9.)

CILJEVI

Vjeroučitelji će:

- usporediti i vrednovati različite oblike naviještanja Radosne vijesti
- promišljati o mogućnostima naviještanja Radosne vijesti u suvremenim okolnostima
- kritički promišljati o radnom dokumentu *Da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11). Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima*
- usvojiti strategije poučavanja kojima učenici otkrivaju radost učenja
- primijeniti metode i oblike rada primjerene razvojnoj dobi, potrebama i mogućnostima učenika.

mr. sc. **Gordana Barudžija**,
viša savjetnica za vjeronauk
u Agenciji za odgoj i obrazovanje

POIMANJE RADOSTI U OTAČKOJ TEOLOGIJI

KAO TEMELJ NAVIJEŠTANJU RIJEČI

Kad se govori o razumijevanju ne samo pojma, već radosti kao stanja duše, valja istaknuti da su sveti oci često o njoj govorili. Ona je bila predmetom kršćanskog navještaja te su, o čemu svjedoči Ignacije Antiohijski koji je Krista nazvao našom radošću, pojam radosti upotrebljavali na različite načine. To se posebno očituje u činjenici da je, darujući nam svoga Sina i po njemu milost spasenja, Bog kršćane obdario radošću. No, isto tako ih je pozvao da u svijetu šire radosnu vijest evanđelja, to jest da svjedoče radosnim životom da ih je radosna vijest zahvatila i preporodila.

Stoga će ova dvostruka stvarnost biti prisutna i kod većine otaca koji su prenosili kršćanski navještaj katehizirajući katekumene i novokrštenike. To se može iščitati u katehezama sv. Ćirila i Ivana Jeruzalemskog kao i Ivana Zlatoustoga ili, pak, u tekstovima sv. Augustina. Radost na osobit način kušaju oni koji postaju svjesni kako su lutali po bespućima neznanja i mraka prije nego su upoznali Krista i istinu Evanđelja. Isto tako osobitu radost osjete oni koji shvaćaju da su Kristovom mukom, smrću i uskrsnućem spašeni i da su iz smrti prešli u život, iz propasti i osude u kraljevstvo Božje.

Što se tiče radosti u navještaju drugima, ona također može biti višestruka. Naime, u slučaju onih koji poučavaju jer su zato ovlašteni da to čine u ime Crkve, oni mogu biti uspješni i uvjerljivi ako katehiziraju radosno, budući da nije dostatno samo naučiti sadržaje nauka, već i dati svjedočanstvo unutarnje radosti koju su iskusili. Isto tako i svi drugi kojima je naviještena radost vjere, mogu i trebaju dati svjedočanstvo radosti koju su primili kad su se obratili i kad su primili puninu vjere po svetom krštenju.

Radost svih koji se raduju u Gospodinu treba biti nadasve duhovna radost kojoj je začetnik Duh Sveti. A onaj tko se raduje, istinski se raduje jer ima udjela na Kristu, to jest postao

je dio njegova poslanja i života. Najveću radost novokrštenicima oči naviještaju kad im nude euharistiju kao hranu života po kojoj blagaju Gospodina i s njime postaju jedno.

Izv. prof. dr. sc. Ivan Bodrožić

Rođen je u Svibu 20. kolovoza 1968. Osnovnu školu pohađao je u Svibu (6 razreda) i Splitu (7. i 8.) od 1975. do 1983. U Splitu je 1987., uspješno položivši maturu, završio i Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju. Dvije godine filozofsko-teološkog studija pohađa na Teologiji u Splitu (ak. god. 1987/8. i ak. god. 1989/90.), a ostatak u Rimu na Sveučilištu Santa Croce gdje je i diplomirao u veljači 1994. Od 1994. do 2000. studirao je na Patrističkom institutu Augustinianum u Rimu gdje je u lipnju 2000., nakon uspješno obranjene radnje *Predestinacije u Komentaru na Ivanovo Evanđelje svetog Augustina* stekao naslov doktora teologije i patrističkih znanosti.

Od 2002. započinje na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu predavati honorarno latinski jezik, a 15. siječnja 2004. odlukom Fakultetskog vijeća KBF-a u Splitu izabran je za naslovnog docenta. 13. listopada 2005. izabran je na radno mjesto u znanstveno-nastavnom zvanju docenta pri Katedri povijesti kršćanske literature i kršćanskog nauka. Od veljače 2007. imenovan je v. d. nositeljem pročelnika katedre, a od rujna 2007. i pročelnikom iste. Odlukom Vijeća društveno-humanističkog područja od 16. prosinca 2009. izabran je u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora, a od 1. ožujka 2010. redoviti je zaposlenik KBF-a Sveučilišta u Zagrebu pri Katedri povijesti kršćanske literature i kršćanskog nauka te je od studenoga 2010. izabran i za pročelnika. Matični odbor za područje humanističkih znanosti izabrao ga je 16. siječnja 2014. u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika, a odlukom Vijeća društveno-humanističkog područja od 22. travnja 2015. reizabran je u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora.

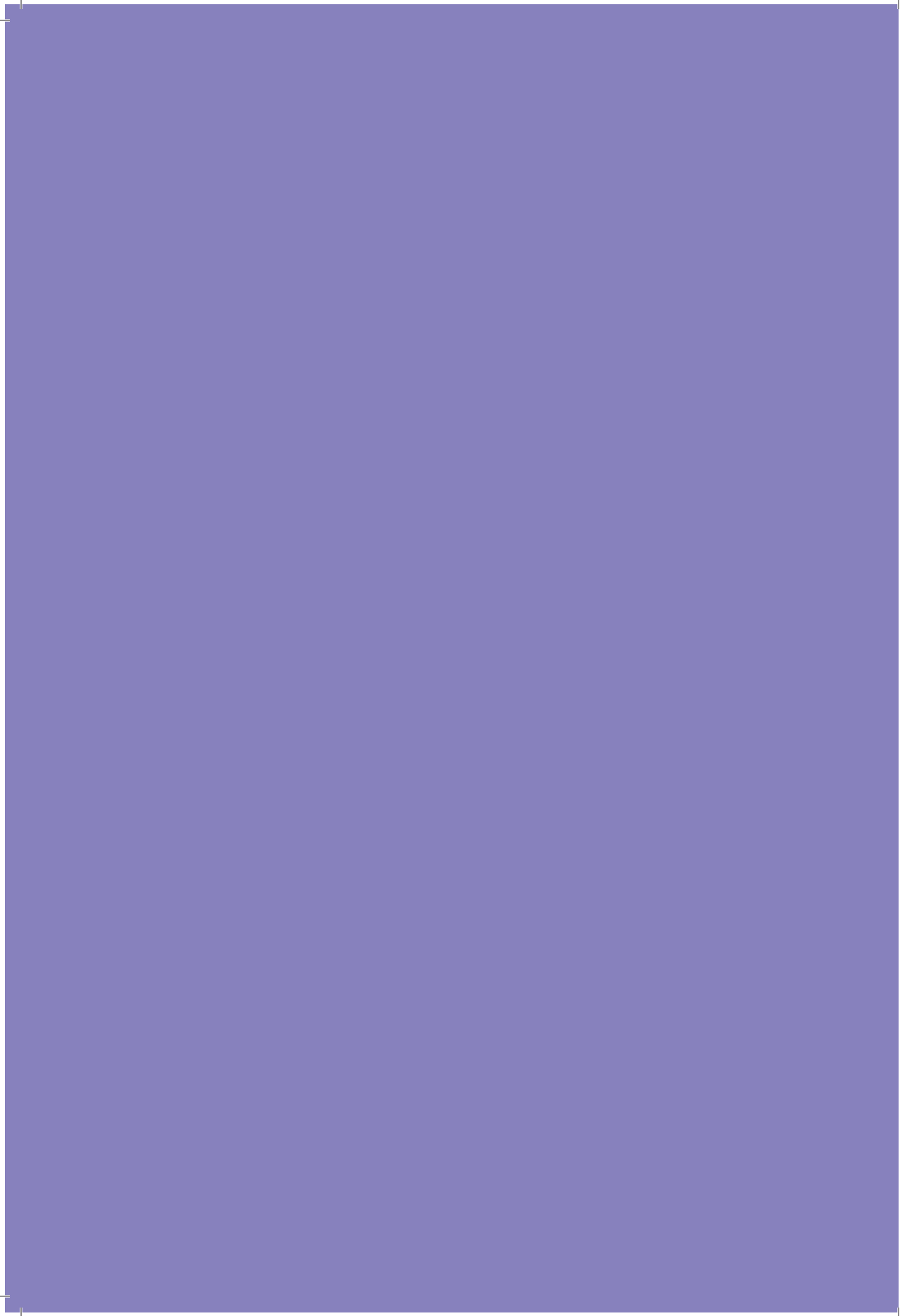

EUDAIMONIA OBRAZOVANJA

Pojam *eudaimonie* izviđen kroz Platonov dijalog *Symposium*. Eudaimonia kao ozbiljavanje (*actus*) svršnog uzroka (*causa finalis*) čovjeka, viđena kroz Aristotela (u prvom redu kroz *Metafiziku* i *Nikomahovu etiku*). Ideja čovjeka implicirana pojmom eudaimonie. Eudaimonia i filozofijsko postojanje. Eudaimonia i/ili sreća? Obrazovanje kao bitni način bivanja čovjeka, te kao princip pedagogije. Eudaimonia kao atribut ideje i unutarnje svrhe obrazovanja. Mjesto i mogućnost praktičkog ozbiljavanja eudaimonie u odnosima didaktičkog trokuta (učenik-učitelj-sadržaj). Implikacije ideje eudaimonie za karakter pedagoškog sadržaja (sadržaj obrazovanja ↔ sadržaj kompetencija), pedagoške svrhe (obrazovanje kao način bivanja ↔ ishodi učenja) i pedagoškog odnosa (učenje/poučavanje ↔ zajednica studirajućih). Pedagogija sa i bez eudaimonie.

Doc. dr. sc. Zvonimir Komar

Rođen je 17. ožujka 1980. godine u Zagrebu. Osnovnu školu i matematičku gimnaziju završio je u Zagrebu. 2005. godine diplomirao je filozofiju i pedagogiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. 2006. godine upisao je poslijediplomski doktorski studij pedagogije pri Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirao je 2012. godine sa temom "Teorija pedagogije s obzirom na pojam svrhe" na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod vodstvom mentora prof. dr. sc. Vlatka Previšića. 2005. g. primljen je na radno mjesto asistenta na Katedri za sistematsku pedagogiju Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Bio je suradnik na znanstvenim projektima 'Kurikulum socijalnih kompetencija i odnosa u školi' te 'Interkulturalni kurikulum i obrazovanje na manjinskim jezicima'. 2012. g. izabran je u status višeg asistenta na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. 2016.g. izabran je u znanstveno-nastavno zvanje docenta. Izvodi nastavu iz kolegija 'Sistematska pedagogija', 'Diferencijalna pedagogija', 'Razvojne i obrazovne strategije' na Odsjeku za pedagogiju. Područja interesa: sistematska i teorijska pedagogija, diferencijalna pedagogija, teorija odgoja, filozofijska pedagogija.

RADOST DIVNI DAR BOŽANSTVA

O MOTIVACIJI I DRUGIM NADAHNUĆIMA U VJERONAUKU U ŠKOLI

Pedagoška radionica *Radost divni dar Božanstva. O motivaciji i drugim nadahnućima u vjeronauku u školi* bavi se motivacijom vjeroučitelja i vjeroučenika. Odgovore traži u kontekstu poučavanja, cjelokupnog posla i poziva vjeroučitelja. Baza je dokument Hrvatske biskupske konferencije „*Da vaša radost bude potpuna*” (Iv 15,11) *Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima* s posebnim naglaskom na sadržaj br. 76: *Svjedočka dimenzija – temeljno usmjerenje u odvijanju vjeronauka i kateheze.*

Ciljevi pedagoške radionice

- otkriti izvore radosti i motivacije u svom životu
- analizirati potrebe učenika te navesti primjere u kojima učenik doživljava radost u svom životu s gledišta vjere
- otkriti koji vjeronaučni sadržaji pobuđuju u njima radost i novu motivaciju za rad
- kreirati konkretne praktične prijedloge za življenje (ostvarivanje) radosti u radu te povezati riječ radost s ljepotom susreta s Isusom
- kritički promišljati o dokumentu HBK „*Da vaša radost bude potpuna*” (Iv 15,11) *Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima* u kontekstu vjeroučiteljskoga rada.

Viktorija Kren Futač diplomirala je na Katehetskom institutu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu 2001. godine. Od 2001. do 2005. godine je kao vjeroučiteljica radila u OŠ Ivana Cankara, OŠ Medvedgrad, Srednjoj veterinarskoj školi, Privatnoj gimnaziji s pravom javnosti LINigra, Privatnoj OŠ Kreativni razvoj te u Privatnoj klasičnoj gimnaziji. Od 2005. radi u OŠ Ivana Gorana Kovačića u Zagrebu. Objavljivala je pjesme i teološke članke u raznim časopisima. Godine 2004. uredila je knjigu *Nebesna se osuše zvijezdama. Hrvatska književnost i astronomija*, Tatjane Kren. Godine 2005. tiskana je njena zbirka pjesama *Zanjihana svijest*. Od 2005. do 2007. godine,

u sklopu Udruge za promicanje obiteljskih vrijednosti – bl. Alojzije Stepinac, vodila je radionice za djecu. Od 2007. do 2011. godine vodi župnu katehezu za prvopričesnike u župi sv. Ivana Krstitelja u Zagrebu. Od 2008. do 2013. godine u školi je vodila skupinu Mali glagoljaši, a 2013. godine sudjelovala je s učenicima na Otvorenim vratima zagrebačke glagoljaške riznice. Od 2012. do 2016. bila je učilišni mentor studentima KBF-a. Godine 2014. godine napredovala je u zvanje vjeroučitelja mentora. Godine 2015. je, u suradnji s kolegicom, osmislila i provela projekt za uređenje školske blagovaone pod nazivom „Prostor odgaja” te 2016. projekt „Uljepšajmo lice naše knjižnice”, u sklopu kojeg je školska knjižnica potpuno preuređena. Održala je prikaz prakse na Proletnoj školi učitelja i odgojitelja, u Opatiji 2016. godine.

Mišela Klobučar Nosić diplomirala je 2004. godine i stekla zvanje profesorice religiozne pedagogije i katehetike. Od 2003. godine radi kao vjeroučiteljica, a od 2007. godine je u OŠ Medvedgrad. Sudjeluje u različitim školskim projektima, radionicama, organizaciji priredbi i likovnih izložbi. Organizira humanitarne akcije i vodi karitativnu skupinu, s naglaskom na interakciju sa starijim i nemoćnim osobama. Suraduje s Katoličkom udrugom „Kap dobrote” i župnim Caritasima. U župi sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu pomaže u pripremi prvopričesnika i krizmanika. Pohađala je i radionicu za izobrazbu nastavnika „Teen star, program cjelovitog spolnog odgoja”. Godine 2014. promaknuta je u zvanje mentora.

Karolina Hrastović, vjeroučiteljica, diplomirala je 2000. na Katehetskom institutu KBF-a, Sveučilišta u Zagrebu. Radi u Osnovnoj školi „Ivan Benković” u Dugom Selu. Od 2011. uključena je u rad školskog Tima za kvalitetu. Pohađala je napredne programe „The Study of Western Institutions” u organizaciji The Phoenix Institut, University of Notre Dame u SAD - u 2006. i 2010., te joj je tada dodijeljena diploma „Specialization in Advanced Studies in Political, Economical and Social Sciences”. Sudjelovala je u radu studijske grupe „Theology of the body” Ureda za obitelj Hrvatske biskupske konferencije kojoj je cilj promicanje vrijednosti obitelji. Vodila je u župi kreativne radionice za mlade i zbor. Pridruženi je član apologetske udruge „bl. Ivan Merz” u kojoj sudjeluje prevođenjem tekstova i organiziranjem promocija knjiga. 2014. je napredovala u zvanje učitelja mentora.

Tamara Mužanić je diplomirala 2002. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu i stekla zvanje dipl. teolog. U osnovnoj školi radi od 2001., a od 2003. radi u OŠ Samobor u Samoboru. Početkom 2014. napredovala je u zvanje učitelj mentor. 2016. predložena je u zvanje sveučilišnog mentora te je u postupku izbora u isto. U svrhu permanentnog usavršavanja završila je međunarodni program edukacije o holokaustu u Jeruzalemu, Izrael. U svom vjeroučiteljskom radu sudjelovala je kao predavač i voditelj radionica za vjeroučitelje na županijskoj razini. U lokalnoj sredini pomaže u organizaciji kulturnih i javnih događaja kao što je Tjedan francuske kulture, Frankofonija... Volontira u župnom Caritasu župe Sv. Anastazije u Samoboru.

„U NOVOSTI ŽIVOTA” (RIM 6,14)

RATIO I EMOTIO U PROCESU UČENJA

Pedagoška radionica „*U novosti života*” (Rim 6,14). *Ratio i emotio u procesu učenja* bavi se različitim metodama koje učenicima omogućuju iskustveni doživljaj radosti učenja. Baza je dokument Hrvatske biskupske konferencije „*Da vaša radost bude potpuna*” (Iv 15,11) *Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima* s posebnim naglaskom na sadržaj br. 70: *Potreba nove apologetike na tragu kateheze inteligencije*.

U pedagoškom smislu obuhvaćena su tri uzroka radosti:

- a) socijalni uzrok – radost učenika zbog pohvale učitelja
- b) proces učenja kao radost – samostalnost i autonomnost u radu
- c) rezultati učenja kao uzrok radosti – stjecanje kompetencija.

Ciljevi radionice

- produbiti spoznaju da pohvala treba zahvaćati ne samo kognitivnu dimenziju učenikove osobnosti nego i empatiju i uvažavanje socijalnih vještina
- prepoznati kojem stilu učenja pripadam
- upoznati osnovne upute jednog *online* alata za učenje
- razmotriti mogućnosti integracije *online* komunikacije u vlastitu nastavu

Gordana Brkanac je vjeroučitelj savjetnik. Od 1997.godine do rujna 2015. radila je u OŠ Sunja, a sada je zaposlena u OŠ Stjepana Basaričeka u Ivanić - Gradu i OŠ Josipa Badalića u Graberju Ivaničkom. Nakon ponovne uspostave Sisačke biskupije, tijekom 2010. i 2011. bila je suradnica v. d. predstojnice Katehetskog ureda za srednje škole. Aktivno se uključila u pripremu za Susret mladih u Sisku 2012., kao suautor katehetskog priručnika „U svjetlosti hodimo”. Član je Državnog povjerenstva za natjecanje iz vjeronauka te voditelj brojnih radionica i predavanja za vjeroučitelje Sisačke biskupije.

Ivica Josipović diplomirao je 2001. na Katehetskome institutu KBF-a u Zagrebu. Na Filozofskome fakultetu završio 2006. poslijediplomski znanstveni studij kroatistike – magistar humanističkih znanosti; znanstveno polje filologija, znanstvena grana kroatistika. Također na Filozofskome fakultetu završio 2008. studij bibliotekarstva. Od 2001. honorarno lektorirao za Kršćansku sadašnjost i Općinu Vojnić te fizičkim osobama. Od 2002. godine vjeroučitelj u OŠ Gvozd. Od rujna 2007. po pola satnice školski knjižničar i vjeroučitelj u OŠ Vojnić. 2010. izlagao na Međunarodnome stručnome skupu Proletna škola školskih knjižničara i objavio članak u zborniku. 2010. objavio rad *Značaj i uloga knjižnica na područjima posebne državne skrbi*. 2013. napredovao u struci i promoviran u zvanje učitelja mentora.

Đurđica Friš diplomirala je 2002. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i stekla naslov diplomirani teolog. Od 2002. do 2011. godine radila je u Gimnaziji Sisak, a od 2003. do 2016. u OŠ 22. lipnja u Sisku. Od 2016. radi u osnovnoj školi Viktorovac te je iste godine napredovala u zvanje učitelj mentor. U 2010./2011. godini bila je voditeljica Županijskog stručnog vijeća za vjeronauk za srednje škole Sisačke biskupije. Sudjelovala je u izradi kateheza za Susret katoličke mladeži u Sisku 2012.godine. Od 2010. voditeljica je Dječjeg gradskog vijeća Grada Siska. Vodila je Klub podmlatka Crvenog križa te 2012. godine dobila priznanje za Volonterku godine grada Siska. Osmislila je izvannastavnu aktivnost Odgoj za caritas te ju predstavila ravnateljima i vjeroučiteljima Sisačke biskupije. 2015.godine imenovana je voditeljicom projekta *Sisačko šareno ljeto* čiji su nositelji Grad Sisak i Unicef te osmislila niz integrativnih aktivnosti za djecu predškolske dobi romske nacionalnosti. Suradnica je Ureda za socijalni nauk Crkve Sisačke biskupije.

Dubravka Štimac–Tomaš diplomirala na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu – odsjek Katehetski institut, 2001. Zapošljava se na poslovima vjeroučiteljice od 1997. u OŠ Braća Ribar Sisak gdje i danas radi. Sudjeluje s učenicima u projektima humanitarnog, crkvenog i svjetovnog karaktera. Bila je u više navrata mentorica pripravnicima tijekom pripravničkog staža, voditeljica ŽSV za učitelje vjeronauka Sisačko – moslavačke županije i članica županijskog i biskupijskog povjerenstva Sisačko–moslavačke županije za natjecanje iz vjeronauka za osnovne škole. Za potrebe izvođenja župnih kateheza uoči Susreta hrvatske katoličke mladeži u Sisku 2012. sudjelovala kao aktivni član vjeroučiteljskog tima u izradi priručnika za animatore mladih pod nazivom „U svjetlosti hodi-mo”. Voditeljica radionica na stručnim skupovima vjeroučitelja Sisačke biskupije. Sudjelovala u IPA projektu „Razvoj kurikulumske kulture” koji je proveo Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja instituta za društvena istraživanja u Zagrebu i Forum za slobodu odgoja uz podršku MZOS te AZOO, 2014. Na razini škole član Tima za kvalitetu, Školskog odbora, voditeljica kulturne i javne djelatnosti škole, te priprema i aktivno sudjeluje u istima, u školi i župi. Promovirana u zvanje učitelja mentora 2016. godine.

RADIONICA

SNAŽITI MOGUĆE – NJEHOVATI ZNATIŽELJU

RADOST KAO TEMELJ UČENJA KOD UČENIKA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

U prvom dijelu radionice vjeroučitelji će promišljati o zaprekama na koje nailaze u radu s učenicima s teškoćama u razvoju te ih usporediti sa sadržajem dokumenta „*Da vaša radost bude potpuna*” koji se odnosi na učenike s teškoćama u razvoju. Također će promišljati i o vlastitim uzrocima motivacije za rad s učenicima. U središnjem dijelu radionice vjeroučitelji će razgovarati o prikladnom pristupu učenicima s teškoćama u razvoju uz pomoć različitih tekstova, biblijskih i književno – umjetničkih na temu radosti i međusobnog poštovanja. Na osnovu tih tekstova, pristupit će se izradi kodeksa vjeroučiteljeve podrške učenicima s teškoćama u razvoju. U završnom dijelu radionice vjeroučitelji će na kreativan način svoj doživljaj radionice izraziti bojom na način kako se izražavaju učenici s motoričkim i perceptivnim teškoćama.

Cilj radionice

- Osnaživanje vjeroučitelja za rad s djecom teškoćama u razvoju.

Ishodi radionice

Vjeroučitelji će:

- Prepoznati teškoće učenika u razredu
- Prepoznati i osnažiti vlastite motive za rad s učenicima s teškoćama u razvoju
- Izraditi kodeks vjeroučitelja kao potporu za rad u školi (u odnosu na učenike i na sebe)

Kristina Kramarić diplomirala je na Katehetskom institutu pri KBF-u. Od 2003. godine zaposlena je kao vjeroučiteljica u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava koji je namijenjen školovanju i rehabilitaciji djece i mladeži s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima koja se u primjerenim uvjetima mogu osposobiti za zanimanja po redovitim, prilagođenim i posebnim programima. Akademске godine 2004./2005. završila je edukaciju kojom je osposobljena za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u vjeronaučnoj nastavi. Voditeljica je Međužupanijskog stručnog vijeća za vjeroučitelje osnovnih i srednjih škola u posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja. Na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije (11.-13. studenoga 2016.) predložena i imenovana višom savjetnicom pri NKU HBK za rad s djecom s teškoćama u razvoju.

Marica Matešić je vjeroučiteljica u Centru za odgoj i obrazovanje „Goljak” u Zagrebu. Djelatnost Centra je predškolski odgoj i osnovno školovanje djece i mladeži s tjelesnom invalidnosti. 1985. godine je diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, 1988. godine na Fakultetu za defektologiju u Zagrebu, a 2001. godine diplomirala je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu – Katehetski institut u Zagrebu, iz religiozne pedagogije i katehetike. Od 1999. godine do danas mentor je metodike nastave vjeronauka za studente Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Slavenka Barada, vjeroučiteljica, radi u OŠ *Slatine*, Slatine i u Centru za autizam Zagreb, podružnica Split. Osim radu s osnovnoškolskom djecom, posvetila se radu s djecom s teškoćama u razvoju, konkretno s teškoćama iz autističnog spektra. U svrhu permanentnog usavršavanja, završila je program edukacije za voditelje školskih preventivnih programa, doškoloвање za rad s djecom s teškoćama u razvoju na ERF-u, te usavršavanje u Montessori pedagogiji – Kateheza Dobrog Pastira. Vodila je niz radionica na temu humanih vrednota i nenasilne komunikacije, te niz radionica i predavanja iz područja rada s djecom s teškoćama u razvoju. Koautor je triju radnih materijala vjeronaučnog sadržaja koji su namijenjeni razvojnoj dobi od 3 do 6 godina te su prikladni za rad s djecom s teškoćama u razvoju.

Tamara Herjavec Habek, diplomirala je 2006.g. na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu, studij filozofije i religijske kulture. Kao apsolvent se zapošljava u Centru za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar u Varaždinu. Na mjestu vjeroučiteljice radila je i dvije godine u OŠ Petrijanec i njenim područnim školama sa romskom populacijom, te na Prvoj gimnaziji Varaždin kao profesor etike i kulture. Usporedno je radila i u područnom odjelu Centra Tomislav Špoljar (Škola u bolnici) u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske toplice. 2010.g. završava doškoloвање na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu. U Centru predaje vjeronauk učenicima odgojno-obrazovnih skupina i vjeronauk i etiku i kulturu učenicima srednje škole. Također priprema djecu za primanje sa-

kramenata kršćanske inicijacije. U svrhu permanentnog usavršavanja, završila je edukaciju iz Montessori pedagogije, Art terapije i prvi stupanj Brain Gym edukacije. Na županijskim stručnim vijećima vodila je radionice.

Ivana Peček, vjeroučiteljica u Centru za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar, Varaždin. Diplomirala je na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu. Radi od 1999. kao prof. defektolog-rehabilitator na mjestu vjeroučiteljice u Centru za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar u Varaždinu. 2003. Priznata joj je ekvivalencija visoke stručne spreme iz religiozne pedagogije i katehetike na temelju Izvješća Komisije Katehetskog instituta Katoličkog bogoslovnog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu. U Centru predaje školsku katehezu učenicima s lakšim i umjerenim intelektualnim teškoćama. Volontira u Udruzi „Kokotiček” u koju dolaze osobe s intelektualnim teškoćama koji nisu radno sposobni. Član je Udruge gluhih i nagluhih osoba Varaždinske županije. Provodi edukaciju pomoćnika u nastavi.

Dijana Stanić je 2002. godine diplomirala na KI KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. Za vrijeme studija upoznala je i aktivno se uključila u udruhu „Vjera i svjetlo” koja okuplja osobe s intelektualnim teškoćama, njihove roditelje i prijatelje tražeći za njih mjesto koje im pripada u srcu Crkve. Angažman na tom polju bitno je obilježio njezin cjelokupni duhovni rast i poslanje. Tako je i diplomski rad nosio naslov „Osobe s mentalnom retardacijom kao izazov pastoralnog rada”, a i većina radnih mjesta bila je povezana s osobama s intelektualnim i drugim teškoćama. Tako je Dijana bila vjeroučiteljica u OŠ „Grigor Vitez” u Krugama, u Zagrebu, pa u Centru za odgoj, obrazovanje i osposobljavanje mladeži – Lug Samoborski, a od 2003. godine radi u COOR „Virovitica”. 2006. godine osposobljena je za rad s osobama s teškoćama u razvoju u vjeronaučnoj nastavi, te je nakon toga vodila nekoliko radionica o vjeronaučnom radu s djecom i mladima s teškoćama u razvoju na Županijskim stručnim vijećima za vjeroučitelje i defektologe, kao i na Jesenskoj katehetskoj školi.

KAZALIŠNA PREDSTAVA

LEGENDE O KRISTU

Selma Lagerlöf/ Damir Mađarić

Selma Lagerlöf je prva žena dobitnica Nobelove nagrade za književnost 1909. godine. *Legende o Kristu* je priča o istinitim ili izmaštanim događajima te svaka legenda nosi svoju poruku. Unutar ove izvedbe, kombinirat će se priče iz zbirke: Sveta noć, Zdenac mudraca, Dječarac iz Betlehema, Bijeg u Egipat, U Nazaretu i U hramu. Bit djela, a time i predstave, je sročena u rečenici: *Da bismo vidjeli istinu, nisu nam potrebne ni svijeće ni svjetiljke ni Mjesec i Sunce, već samo oči kojima ćemo vidjeti slavu Božju*, a Bog je kod Selme u ljubavi, istini, vjeri i empatiji. Upravo te vrijednosti željeli bismo posredovati kazališnom predstavom *Legende o Kristu*, razgorjeti ih jer su postale zaboravljene i zanemarene, bačene u zapečak. Sjetimo se kako u nama, oko nas i u drugima postoje te zaboravljene iskre i oživimo ih pričama Selme Lagerlöf.

Damir Mađarić

Glume

Kristina Fančović i Srđan Kovačević

Režija i dramaturgija

Damir Mađarić

Scenografija

Marta Crnobrnja

Kostimi

Marija Šarić Ban

Izbor glazbe

Damir Mađarić

Dječje kazalište Branka Mihaljevića u Osijeku

KAZALIŠNA PREDSTAVA

O radosti učenja i poučavanja

30

KAZALIŠNA PREDSTAVA

BILJEŠKE

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

BILJEŠKE

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page below the header.

BILJEŠKE

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page below the header.

BILJEŠKE

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page below the header.